1. Styrets årsberetning

Innledning

Kulturfabrikken Sortland KF er kommunens samlede kompetansemiljø for kulturfeltet og bidrar i kommunens plan- og utviklingsarbeid, samt i det regionale kultursamarbeidet. Foretaket har ansvaret for driften av tjenester som kulturhus, kulturskole, kino, bibliotek, galleri, ungdomstilbud, idrett, fritidstilbud, kulturkafe, kulturvern, frivillighet, allmenn kultur og andre funksjoner som kommunestyret vedtar å tillegge foretaket. Foretaket tilbyr gjennom disse tjenestene kulturelle og sosiale møteplasser samt muligheter for fysisk utfoldelse for et bredt publikum, så vel som til ulike deltakere og aktører. Ifølge kommunelovens §14-7 skal årsberetningen redegjøre for følgende

a) Økonomisk utvikling og stilling, samt handleevne over tid
Kulturfabrikken Sortland KF har sin hovedinntekt fra rammeoverføringer fra Sortland kommune. Kommunestyret vedtok budsjettramme for 2025 til foretaket på kr 26 060 000,- i økonomiplanperioden etter forslag fra Styret for Kulturfabrikken KF (sak 036/24, 26.11.24). Beløpet var kr 3 001 956 lavere enn innstillingen fra administrasjonen til styret, som tok utgangspunkt i lønns- og prisstigningen sammenholdt med forventede inntekter. I styrets vedtatte budsjettforslag var det forutsatt at deler av leiearealet på Kulturfabrikken skulle sies opp fra og med 01.04.25, som skulle gi ei innsparing på kr 3 000 000.

Rammeoverføring for 2025 fra Sortland kommune er kr 26 060 000,-. I tillegg ble det bevilget kr 840 000,-i øremerka tilskudd kr 100 000,- til Åpen Hall, dirigentressurs dementkor kr 70 000,-, Gerdas Hus kunstnerhuset kr 200 000,-, Tilskudd til grendehus kr 400 000,- og nærmiljøanlegg kr 70 000,-. Åpen hall er ikke blitt gjennomført i 2025.

Driftsresultatet for 2025 viser et udekket beløp på kr 4 912 883,-.

Foretaket har et udekket underskudd i investeringsregnskapet på kr 643 909,- fra tidligere år. Det kommer i tillegg til årets underskudd i investeringsregnskapet på kr 42 493,-. Til sammen er udekket beløp kr 686 402,- i investeringsregnskapet.

Av den samlede overføringen fra kommunen tilbakeføres kr 13 200 000,- i husleie. Lønnsutgifter for 2025 beløper seg til kr 19 60 000,-. Husleie og lønn utgjør de største faste kostnadene med til sammen kr 32 800 000,-. Totale driftsutgifter er på kr 46 467 000,- (lønn, husleie og driftsutgifter).

Økning i tilskudd til andre, uten at det kompenseres i rammeoverføringen, bidrar til at foretaket ikke når de vedtatte budsjettrammene i økonomiplanen. Dette gjelder blant andre tilskudd til Museum Nord, Kultursamarbeidet og Vesterålen friluftsråd, samt økte kostnader til lisenser, revisjon, forsikring, lønn, varer og tjenester. Samtidig er det utfordringer med å nå inntjeningskrav i kino-, og kafedrift.

Den økonomiske oversikten i årsregnskapet viser at rammeoverføring fra kommunen, inntekter gjennom brukerbetalinger og salgs- og leieinntekter er nødvendige for å dekke kostnadene til drift. I 2025 har foretaket ikke har klart å generere nok inntekter til å dekke driftsutgiftene. Gjennom året har det vært arbeidet kontinuerlig med å effektivisere driften, ha fokus på reduksjon av kostnader og økt inntjening. Samtidig er lavterskeltilbud til prioriterte grupper, som f.eks. barn og unge, forsøkt ivaretatt på best mulig måte.

Utvalgte nøkkeltall for driftsregnskapet 2017-2025:

Regnskap	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Brutto drifts-inntekter	-40 968 925	-36 770 891	-37 634 901	-38 798 272	-40 929 294	-43 666 664	-48 707 056	-41 094 702
Brutto drifts-utgifter	40 496 377	37 236 007	37 240 478	39 040 455	42 536 550	44 881 312	47 204 185	46 466 680

Netto drifts-resultat	-1 220 095	859 840	-634 824	-703	1 385 139	1 174 255	-1 914 200	4 912 883

(Merk: minustall er inntekter og/eller mindreforbruk)

Styret har behandlet 2 budsjettreguleringer i 2025; Budsjettregulering nr. 1 sak 013/25, 03.06.2026, og Budsjettregulering nr. 2 med budsjettrapport nr. 2 sak 021/25, 23.09.2025. I Budsjettregulering nr. 2 ble grunnlaget fra 1. budsjettregulering, sak 013/25, også tatt inn. Styret bad kommunestyret om følgende tilleggsbevilgning, pkt. 3, sitat:

3. Styret ber om ekstrabevilgning fra kommunestyret på kr 5 311 000, og økning av tilskudd for 2025 til kr 32 200 000 til inndekning av husleie 2025 med kr 3 000 000,-, kr 644 000 i udekket tap investering 2024, økning pensjon kr 700 000 og inndekning netto merforbruk pr. 2. tertial med kr 957 000,-.

Kommunestyret har ikke behandlet styrets vedtatte budsjettreguleringer.

b) Kommentarer til vesentlige avvik
De økonomiske utfordringene har vært redegjort for i administrasjonens forslag til budsjett for Kulturfabrikken Sortland KF 2025, og i sak "Reforhandling samarbeidsavtale og leieavtale tilsvarende kr 3 000 000" fra 01.04.2025 (sak 007/25, 18.03.25). Øremerkede tilskudd er innarbeidet i budsjettet for 2025. Styret har behandlet to budsjettreguleringer, basert på rapporter om forventet prognose (budsjettregulering 1, 03.06.2026, og budsjettregulering 2, 23.09.2025 (sak 25/32368). Disse har ikke blitt vedtatt av kommunestyret. Årsregnskapet baserer seg derfor på regnskap sett i forhold til opprinnelig budsjett for 2025 som ble vedtatt 26.11.2024 (sak 24/37325).

Lønns- og prisvekst og økningen i pensjonskostnadene har vært betydelige i perioden 2023-2025. Dette er en medvirkende årsak til at det fremkommer avvik på flere av rammeområdene.

Kommentarer til vesentlige avvik på rammenivå jf. skjema §5-4, 2. ledd i årsregnskapet
Administrasjon: Det fremkommer et mindreforbruk på administrasjonen på kr 835 000,-. Årsaken er at reservert beløp til lønnsjusteringer (sentrale og lokale forhandlinger) ikke er fordelt pr ansvar, men ligger samlet på administrasjonen.

Tilskudd fra kommunen: Kulturfabrikken Sortland KF har sin hovedinntekt fra rammeoverføring fra Sortland kommune. Kommunens rammeoverføring for 2025 var kr 26 060 000,-. Utover dette ble følgende øremerkede tilskudd (samlet kr 840 000,-) bevilget (budsjettvedtak k-sak 16.12.2024):

- Åpen Hall kr 100 000,• Dirigent demenskor kr 70 000,• Gerdas Hus/kunstnerhuset kr 200 000,-
- Vedlikehold grendehus kr 400 000,-
- Tilskudd nærmiljøanlegg kr 70 000,-

Samlet overføring fra kommunestyret utgjorde med det kr 26 900 000,- i 2025.

Kulturhusdrift: Kulturhusdriften viser et netto merforbruk med kr 3 500 000,- fra opprinnelig budsjett. Det skyldes i all hovedsak underdekning husleie med kr 3 000 000,-. I tillegg er utgifter til lisenser økt med kr 180 000,- ut over budsjett, samt redusert inntekt provisjon billetter med kr 120 000,-.

Ungdom og fritid: Netto merforbruk med kr 390 000,- fra opprinnelig budsjett. Dette skyldes underbudsjettering av en 100% stilling som ungdomsarbeider.

Bibliotek: Biblioteket har en merkostnad lønn i forhold til opprinnelig budsjett på kr 300 000,-. Noe av dette er dekket inn via refusjon sykelønn og prosjektmidler. Biblioteket fikk i 2025 en ekstrabelastning pensjon med kr 130 000,- som ikke var budsjettert.

Kinodrift: For kino består en betydelig andel av merforbruket på kr 400 000,- av utgifter i forbindelse med ansettelse av ny kinosjef som det ikke var tatt hensyn til i budsjettet for 2025. Disse utgiftene inkluderer nytt teknisk utstyr (telefon, datakommunikasjon, og IT-utstyr). I tillegg kommer høyere lønnsutgifter for nyansatt og ekstra arbeidstimer på ekstrahjelper i forbindelse med opplæring. I tillegg var det ikke budsjettert tilstrekkelig til ekstrahjelp for å kunne drive innenfor lovens bestemmelser.

Kulturskole: Merkostnad på kr 380 000,- fra opprinnelig budsjett. I hovedsak er de økte utgiftene i 2025 basert på økte utgifter i lønn (fremforhandlet i sentrale forhandlinger), samt økte førte kostnader på pensjon. 2025 var i tillegg et år hvor distriktsmusikerne hadde lavere inntjening på produksjoner enn 2024, som budsjett for 2025 var basert på.

Kulturkaféen: Kulturkaféen hadde opprinnelig budsjettert en netto kostnad på kr 220 000,- etter at egen husleie på kr 890 000,- var dekket. Resultatet viser et netto merforbruk på kr 1 162 000,-. Kafedriften har hatt mye sykefravær som har påvirket satsningen på økt salg og økte inntekter. Generelt ligger likevel forventede inntekter fra salg svært nært opp mot budsjett. Kafedriften har et utfordrende inntektskrav om å dekke husleie med kr 890 000,-. Tar man hensyn til husleiebelastningen, er merforbruket ca kr 200 000,-. Det er relativt god kontroll på kostnadene i kafedriften selv om det alltid er rom for forbedringer. Også for kafedriften er det større pensjonskostnader enn budsjettert. Det, sammen med litt for svake salgstall pr art i forhold til budsjett utgjør merforbruket. Husleieinntektene som kafe/booking generer fra kurs, møter og konferanser, føres som inntekt på kulturhusdrift.

Inntekter 2025
Foretaket har hatt en merinntekt på kr 1 700 000,- i overføringer og tilskudd fra andre mot opprinnelig budsjett. Beløpet består av blant annet av refusjon kompensasjon mva, refusjoner fra sykelønn og annet fravær.

Regnskapet viser et negativt avvik i salgs- og leieinntekter på kr 800 000,-. Dette skyldes netto svikt i billettinntekter med kr 540 000,-, og lavere salgsinntekter enn budsjettert for kafé og servering.

Utgifter 2025
Regnskapet for 2025 viser en merkostnad i sum driftsutgifter på kr 6 300 000,- . Det fordeler seg på økt kostnad til lønn, pensjon og sosiale utgifter, overføringer og tilskudd til andre, samt kjøp varer og tjenester og utgifter til lisenser.

Regnskapet viser brutto driftsresultat for 2025 på kr 5 331 979,-, og netto driftsresultat på kr 5 017 339,-. Merforbruk fremført til inndekning i senere år utgjør kr 4 912 883,-.

Varelageret fremgår ikke i balansen, men er beregnet til kr 200 000,- og er i hovedsak kioskvarer, alkohol og matvarer, og kan selges i 2026.

Sykefraværet samlet for hele året er 10,8 %, og er i hovedsak knyttet til kronisk sykdom. Arbeidsmengden oppfattes for belastende i perioder, og er medvirkende til fravær. Det tilrettelegges for å kunne ha tilgang til å trene i arbeidstiden, samt å gjennomføre gå-møter som forebyggende tiltak.

c) Måloppnåelse for virksomheten og andre forhold som er av vesentlig betydning
Hovedfokus har vært på å få opp aktivitet og deltakelse igjen, særlig blant barn og unge.

Administrasjonen har rekruttert nyansatte i sentrale stillinger i løpet av året. Samarbeidet med lag og foreninger er godt og avgjørende for å lykkes i gjennomføring av planarbeid og aktivitet.

Samarbeidet med Scandic Sortland om utvikling av konseptet «Vesterålspakken» er videreført, både innenfor opplevelse/kultur og kurs- og konferanser. Kulturfabrikken har representant i Sortland byforening, og har tatt initiativ og fulgt opp blant annet prosjekt om byutvikling med kunst som metode.

Foretaket har ansvaret for oppfølging av to kommunedelplaner; Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser og Kulturminneplan for Sortland 2020-2030. Revisjon av Kulturminneplanen skal ferdigstilles i 2026. Revisjon av Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelser for Sortland 2020-2030, ble ferdigstilt høsten 2025.

Arbeidet med Strategiplan for Kulturfabrikken Sortland KF 2025-2028 ble påbegynt høsten 2023. Grunnlaget tas opp igjen etter at ny organisering er gjennomført.

Foretaket er vedtatt oppløst fra og med 1.mai 2026.

d) Tiltak for å sikre høy etisk standard
Kulturfabrikken Sortland KF følger Sortland kommunes etiske retningslinjer, og benytter kommunale avviks- systemer og egen internkontroll tilpasset driften, blant annet knyttet til GDPR. Målsettingen er å tilby et positivt, åpent, trygt og givende arbeidsmiljø.

e) Faktisk tilstand angående kjønnslikestilling
Av totalt 35 fast ansatte, faste vikarer og lærling er 18 kvinner og 17 menn. Styrets faste medlemmer består av 4 menn og 3 kvinner.

f) Oppfyllelse av aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringslovers §26
Ved ansettelser i foretaket vurderes både likestillingsaspektet og inkludering. Foretaket er opptatt av et inkluderende arbeidsliv, og har blant annet lagt til rette for tiltaksplasser gjennom NAV, samt praksisplasser i samarbeid med grunnskole og videregående skole.

Investeringsregnskap

Foretaket har et udekket underskudd i investeringsregnskapet på kr 643 909,- fra tidligere år. Det kommer i tillegg til årets underskudd i investeringsregnskapet på kr 42 493,-. Til sammen er udekket beløp kr 686 402,- i investeringsregnskapet.

Styrets årsberetning for 2025:

Maroun Abu Zeid (nestleder)

Jørun Drevland (medlem)

Roar Wessel Olsen (leder)

Lasse Martinussen (medlem)

Ingvill Moen Hovlund (medlem)

Ann Tove Halvorsen (medlem)

Odd Kjæreng (ansattrepresentant)

Personlige varamedlemmer:

(1. varamedlem)
(2. varamedlem)
(1. varamedlem)
(2. varamedlem)
(1. varamedlem)
(2. varamedlem)
(1. varamedlem)
(2. varamedlem)
(1. varamedlem)
(2. varamedlem)
(1. varamedlem)
(2. varamedlem)

Sted/dato/signatur

Møte og talerett i styrets møter:

Ordfører: Grete Ellingsen
Representant for Sortland eldreråd: Annelise Sundberg Representant for Rådet for personer med funksjonsnedsettelse: Dag Erik Hovlund
Representant for Sortland idrettsråd: Kjell Olsen
Representanter fra Sortland ungdomsråd

Marianne Lindbeck (varamedlem, ansattes representant)